

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyitási sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Egy diszpéldány.

Mikor lesz már vége a Felvidé-
ken garázdálkodó kazárhad nemzet-
gyilkoló munkájának? Avagy nem
tudják kalmár lelkükkel felfogni,
hogy a hurt sem lehet a végtelen-
ségig feszíteni. A jámbor nép türel-
mének is van határa. S jaj lesz ak-
kor, ha az agyonsanyargatott s er-
kölesileg tönkretett nép haragja meg-
rontói ellen fordul. Pedig tanulhat-
nának orosz hitsorsáiktól. Jó lenne
egy kissé meghuzni a bagariát s a
magyar népet nem kizsákmányolandó
tökének tekinteni, hanem tisztessé-
ges, becsületos munka árán szerez-
ni anyagi javakat.

E ripők had szemérmetlen, gaz
munkája megbotránkoztat minden
magyar embert

S méltán.

A Galicziából és Oroszországból
kiöntött szemét belopódzott orszá-
gunkba s itteni működése valóságos
nemzeti veszedelemmé fejlődött. A
hova a kazár betette a lábát, ott pusztul-
ásnak indul hagyomány, erkölcs
s rövid idő alatt az anyagilag elzül-
lött nép az uzsorás kazár rabszolgá-
ja vagy földönfutóvá lesz.

Minden oldalról panaszhang-

kat hallunk. Nemzetünk gerinceze, a
magyar föld népe pusztul, vész, sor-
vad. A statisztika az elmúlt egyik
hétről is majdnem háromezer mag-
yar kivándorlóról számol be, kik
mindnyájan Amerikába mentek a
jobb jövő reményében.

Borzasztó szám! Lehetetlen, hogy
ennek tudatára meg ne döbbenjen
minden gondolkodó magyar szíve.
A magyar nemzet vérvesztése foly-
tonos. Nem a városi, dologtalan,
proletár nép hagyja itt hazáját, ha-
nem az egészséges, munkabíró fa-
lusi nép, melynek lába alóla földet,
szájából a falatot vette ki az uzso-
rás, a kazár. Ezért legtöbb a felvi-
déki megyékből a kivándorlás. —
Csoda-e?

Itt van legujabban Dávidovics
Dávid máramarosmegyei hirhedt
uzsorás. Ez a nyomorult lélektelen
pária valóságos nyilvános rablást
vitt véghez a Felvidéken. Egész
községek estek áldozatul a pénzsó-
vár gaz munkájának. Vajjon a gyil-
kos követ-e el nagyobb büntetést vagy
a vadállatnál is alábbvaló Dávidovi-
cs Dávidok serege? . . . Bizonyára
ez utóbbiak. Ne gondoljuk, Dávidovi-
cs Dávid egyedül álló disz-

példány a maga fajtája között. Van
ott még hozzá hasonló talán még
különb is számtalan.

Nyolcvannyolc esetben köve-
tett el a kis ártatlan Dávidovics Dá-
vid uzsora vétséget. (A közügyek
terén szerzett eme érdemeiért kitün-
tetést érdemelne. Még báróságot
azonban kaphat, ha tovább is így
viszi fájának dicsőségére.)

A nyolcvannyolc uzsora vét-
ség miatt el is ítélte a törvényszék
egy évi pihenőre meg 2000 koroná-
ra, de a felsőbb bíróság Dávidovics
urat felmentette.

Szemet kapott erre az emberte-
len hiéna s felbátorodva tovább foly-
tatta bönös üzemét. Vakmerő mó-
don fosztogatva tovább, míg végre
még sem kerülhetett el a törvény
büntető kezét.

Avérszopó fajzat ugyanis kilenc
forintot adott kölcsön egy megszo-
rult oláhnak két hónapra. Még pe-
dig oly feltétel mellett, hogy az oláh
a 9 forint után 6 forintot és három-
száz juhturót tartozik kamatképpen
fizetni. Két hónap múltán az oláh
nem tudott fizetni Dávidovics ismét
adott neki 9 forintot s most már a
kamat 12 forintra és háromezer há-

TÁRCA.

Az asszony miatt.

Rajz

Valamelyik őszi délután, hogy meg-
unta magát özvegy Szabóné odabent a hang-
talan szobában, felszedelőzködött s kiült
a háza végén terpeszkedő nagy eperfa alá.
Bár ugyan ünnep volt, mégis csak elvéve,
nagy ritkán láthatott egy-egy elmenő ala-
kot. Más az a város! Ott a sok, ezíra
uri nép úgy kereng az utcán, mint kas
körül a méh, míg falun, ha valaki minden
ezél nélkül lótna-futna, bizonyos, hogy meg-
kérdőznék: tán bizony meg van kergülve,
mint a birka? Ül hát Szabóné esendben,
egyedül. De hát mit is csináljon egyebet?
Ilyenkor nincs semmi dolog. Aztán — uram
boes! — templomot is kétszer járt, s imád-
kozott is annyit, — az Isten panaszán ne
vegye — hogy teszem fel az istentagadó
nagy Csapó Jóska, ha mától kezdve, egy-
folytában imádkozna, nem tudna annyit el-
mondani, halála napjáig. Most tehát szóra-
kozni akar, ami voltaképpen nem más, mint
sütkérezni a napon, s ha van mit, elnézde-
gélni, amivel mulik az idő.

Ha ezt is megunja, — mert meg

lehet unni mindent — egyet fordul az
udvaron, meg újra kezdi: az imádko-
zást. Mert úgy is van az, magában az
ember rettenetesen érzi az elhagyatottság
kellemetlenségeit, amit Szabóné már meg-
szokott. Régen magában ténfereg az udva-
ron. Menni pedig, a templomot kivéve, nem
igen meg sehozá, mert azt tartja: sok hi-
ába való beszéd esik, ha az ember más aj-
tókilinesét nyitogatja. Ami igaz is. Ül hát —
mondom — most is egyedül s világos, vala-
min csak forgatja az eszét. Most éppen a
fia jutott az eszébe. A fia, aki három hosz-
szu esztendő óta, messze, nagy hegyek kö-
zött, szolgálja a császárt . . . Már talán
jön is hazafelé. Ugy írta, hogy ezen a na-
pon utban lesz. Mennyire megörült mikor, har-
madnap nem egészen váratlanul betoppant
azon mód keztüsen, talpig extrába! Nem
tud betelni a nézésével. Micsoda szép em-
ber lett belőle! Olyan karcsú a dereka, akár
csak az uri kisasszonyoké, s olyan egyenes
a termete, mint a czedrus. Az arca meg
hamvas üde, mint a szilva. Azzal a kis
barna pörge bajuszszal ott az orra alatt, de
esőkolni való! Hát csodálja is Szabóné, hogy
nem is volt szeme annak a sok szép uri
dámának, hogy ilyet, mint az ő fia, ott
nem tartottak, valami márványpalotába

grófnak, vagy — aram Isten — tán még
princeznek is. Vagy meglehet, ő nem akart.
Bizonyosan haza kívánczolt az édes anyjá-
hoz — vigasztalta magát Szabóné. Az édes
anya túlfeszített képzelete kiszínezte, szép-
pé tette a fia alakját, arcát, lépéseit, sza-
vát. Micsoda gyönyörűséggel legeltette öreg
szemeit rajta, ha elébe került. Most is, hogy
im meglátta az utcán feltűnni, rangos lép-
tekkkel, amint hazafelé tart, hát örömeben
könybe lábbadtak a szemei.

— Mit busul szülém? — kérdi meg-
lepetten az édes anyját, amint az kőtenyével
örölgette az arcát. — Tán bizony nem is
örül, hogy itthon a katona fia?

— De hogy is nem örülök, mért
ne örülnék? mondogatta.

— Hát miért kesereg? Eszembe
jutott a tehetetlenségem. Érzem, nem birom
soká a dolgot.

— Azon meg éppen ne busuljon, édes
anyám! Itt az ősz, új boron megtartjuk a la-
kadalmat, aztán lesz, aki maga helyett el-
végzi. Megélünk szegényesen, de békesség-
gel.

Szabóné csak leeresztette a fejét. Ez
a szó: szegényen kissé furesán érintette, de
törtöztette magát, hallgatott. Elgondolta,
hogy ilyen szép legény, csak nem fogja a

romszáz juhturóra szállott és az oláh földje és rétje Dávidovicsé lett.

Szomoru világot vet ez a felvidéki állapotokra. Dávidovics Dávid ezért a szinte hihetetlen uzsoráért, egy havi börtönt és 200 korona pénzbírságot kapott, mit a felsőbb fórumom is helyben hagytak. S vajjon igazság-e ez? Sajnos, törvényeink hiányosságának köszönheti az ilyen rabló enyhe büntetését. Nem egy hónapot, hanem a fegyházatér demelné meg az ilyen nyomorult ember, a többi uzsorás társaival egyetemben. A Felvidék nyomorúságát, pusztulását a Dávidovics Dávidok idézték elő.

Kivétel alig van közöttük, Tollát hiába változtatja meg: kufár lelke változatlan marad.

Igaz, hogy az uzsora törvényileg üldözendő s még is, számtalan eset daczára, hogy köztudásu, még sem kerül a törvény elé. Ez onnan van, hogy mindenki kerüli a kellemetlenséget. Pedig hát aki az igazságot szereti s ez elárvult magyar nép iránt egy cseppjóakarattal van, vehetne magának annyi fáradságot, hogy az aljas bitagokat napfényre hozná.

Az uzsorások és a különféle bűnös munkával foglalkozó kazárok magukra vessenek, ha eljön a leszámolás ideje, mert az ilyen rabló Dávidovicsoknak nincs létjogosultságok Magyarországon. A gazemberekkel együttérző zsidóság pedig neprűsköljön, mert a hamis bukók, a leánykereskedők, a pénzhamisító banda legtöbb tagja mind — zsidó. A napi lapok hirrovata bizonyít.

A Felvidék vezetői pedig talán egy kis szociális munkálkodást is kifejtethnének. A föld népe és a magyar haza megérdemelne egy kis

önzetlen fáradságot. Ki szabadítsa ki a kegyetlen polyip karjai közül az áldozatot? Vagy még mindig alusznak! . . . Késő lesz a felébredés.

Kocsán Károly.

Ki velők!

A mult napok elég példát szolgáltatnak a magyar munkásságnak, hogy megismerjék, — milyenek a magyarországi nemzetközi szocialisták, jobban mondva a hazátlan bitangok.

Vért ontottak Budapest utcáin, ronggyá tépték a nemzeti lobogót. Rendőri asszisztencia mellett támadnak meg védtelen, békés polgárokat és diákokat, kik a vérig sértett nemzet vezérei mellett tüntetnek.

Megborzadva olvassuk a történeteket. Egy fékevesztett tömeg késsel és botokkal fölfegyverkezve rohan azokra, kik a hazát éltetik és a nemzet imáját énekelik. A Hymnust tulharsogja a forradalmi induló vad böge. Züllött, részeg alakok uralják az utcát: ime kész anarchia.

Eddig csak lármának tekintette a nagyközönség mindazt, mit a vörös szocialisták tettek. Pedig ma már a nyakunkra nőttek. Itt az idő, midőn a hazafias magyar közönség szemben találja magát a vad hordákkal, kik az eddigi láрма helyett erőszakhoz nyultak. Nem maló baj ez, hanem egy folyton napról-napra mind jobban elmérgesedő társadalmi betegség, mely ellen, ha erélyesen nem védekezünk, ugy a jövőben még szomorubb következményei lesznek.

A tudatlan, műveletlen munkásnép könnyen felül a csábító eszméknek. A nem gondolkozó tömeg "szénvedélyét" könnyű lángra lobbantani. De egyszer, ha az emésztő tűz megkezdette pusztítását, akkor ellentétlani lehetetlen. A félrevezetett munkás nép is hibás, de felelősség teljes mértékben a házatlan bitangok vezéreit terheli.

Hogy kik ezek? mindnyájan ismerjük őket. Mosdatlan száju, stréber zsidólegények,

kik a tisztességes, becsületes munkát kerülve, üres fejvel világ megváltó? a tudatlan népek tetsző eszméket hirdetnek. Munkájukat a tömeg szénvedélyére építik. Erkölc-telkiatetben: semmik. Népesalók. Se hazájok, sem Istenük. Hátuk mögött áll egy megmaszlagolt, gyülevész tömeg, melynek keservesen szerzett filléreiből élösködnek. E mindeure kapható zsidókölykök ezután mozgósítják az észnélküli tömeget, mely vakon követi vezéreit. —

Lázító felhívásokat bocsátanak ki. Lapjainkban a magyar mágnások és papok ellen izgatnak, mélyen hallgatnak azonban a zsidó gyárosok és nagy tőkésekről. A vallást, a családi életet sutba dohva, egy szocialista állam, (milyen lenne?) megvalósításáról ábrándoznak.

Eszméiket a sajtó, röpiratok útján terjesztik. Óriási agitációt fejtenek ki. Nem csak a fővárosban, hanem künn a vidéken is hatalmas tábor csatlakozik hozzájuk. Mindnyájan a budapesti központtal vannak összeköttetésben. Ez irányítja működésükben. Láthatjuk az utóbbi napok eseményeiből, mi mindenre képesek. Ellenefordulnak e válságos időben a köztisztületben állóal kotmányvédők vezéreinek. Rágalmazzák, gyalázzák e férfiakat, ők pedig alkotmányunkra törő Bécseset paktálnak.

Jogot követelnek a nép nevében a Jakabék. Lám csak hova jutottunk már! Szept. 15-én mozgósították Budap. összes szervezett munkásait. Választói jog kell nekik, amilyendők akarnak, ha török, szakad. Ha nem teljesítik ugy, amint ők akarják, akkor majd maguk vesznek jogot.

Nekik semmiféle nemzeti követelmény, sem kell csak választói jog. Piros zászlójuk fennen hirdeti, hogy akarják megvalósítani eszméiket. Forradalommal, bieskával, vasrudakkal s minden eszközzel, melyet a nemzetközi szocialdemokraták jogérzete megenged.

Ne gondolja azonban az elbolondított munkásság, hogy vezérük a választói jog

házasságával a koldustarisznyát is leakasztani a más szegéről?

Egy pillanatra átvillant agyán a sokálmatlan éjszakán született tervezgetése. Majd beleházasítja fiát a Majsja-familiába. Előre kijárta az utját s látta tudja, jól, hogy a Veronnak mindig felragyogott a szeme, valahányszor szóba hozta előtte a fiát. —

Hej! lelkem, ha látnád, micsoda peczkesen áll a glédája előtt, akár egy nádszál! s tudod-e, még a kisasszonyok is, érted-e, uri kisasszonyok is utána vetették magukat! De ő azt mondta: neki csak te kellettél, mert te vagy neki a legszebb ezen a kerek világon. Ugy az, ugy írta egy hosszú levélben. Veron pedig áhitattal hallgatta a sok szép szót, amit Szabóné mondott. Ha egy pillanatra megállott a beszéddel, Veron kedveskedve nógatta tovább: mondjon még valamit nénémasszony.

— Mit mondjak egyebet? Ha a szegénységét meg nem veted, még az őszszel konty alá teheted a fejedet. Alig várta, hogy haza jöjjön a fia. El is dicsekedett vele. De az csak hallgatta, mint ahogy más egyéb érdektelen dolgot meghallgat az ember. Sokszor unszolta is: mért nem mégy el fiam a Majsiékhöz? már üzentek is. — Mit üzentek?

— Azt, hogy szívesen látnak. Még bizony azt gondolják, hogy nagyon fellátol, azért nem mégy feljük se.

A fiu egy pillanatra megütődött ezen s kisse sértődötten szolt: adja a vagyonát annak, akinek kell, én ugyan nem tapotom a háza küszöbét soha a lánya után.

— Ej, ej, édes fiam — szolt megütözve Szabóné — talán jobb lesz az örökös szegénységgel küzdened? mintha jó módba, rangba cseppennél?

— Jobb. Nekem jobb, — felelte komoran.

— Hasztalan, ha nincs a szivemben üres hely a Majsja Veron számára.

— Hát aztán ki az, aki a szivedbe fészkelte magát — kérdé remegő hangon.

— Az, aki hozzám való.

Kati, a Sólomné lánya. Azt szerettem, ma is azt szeretem, az is lesz feleségem és senki más.

Bizony hiába volt a biztatás, kérés, hasztalan az édes anyai szó, még őszszel, az ujboron megtartották a lakodalmat. Menyecske jött a házhoz, bár iszen Szabóné nem igen örvendett a látásán. Igaz, hogy gyűlölet épen nem volt a szivében, de szeretet se. Csak türte. Érezte is a fiatal asszony ezt a hidegséget, mert ha az imádságos Szabóné eddig az olvasó pörgetésével, templomozással töltötte az idejét, bézzeg mióta Kati odakerült melléje, csak épen vendégképen lehetett odahaza látni. Egyik ház kitette, a másik meg bevette. Nem is állhatta sokáig a fia

szó nélkül, hogy meg ne kérdezze: hogy ugyan mitől ég ugy az édes szülém talpa, hogy nem tud soha idehaza lenni. —

Nem tudok fiam, nem tudok akárhogy akarom — mondotta keserűséggel Szabóné.

A fiu csak elképedt erre a kijelentésre, habár tudatában is volt annak, hogy a feleségét nem tudja szivelni, mégis megkérde: aztán kit gyűlööl annyira édes anyám? Engemet, vagy azt az ártatlan asszonyt?

— Isten látja — de nem tehetek róla, ha nem álhatom. Hej! fiam, nem kellett a tanácsom — mondotta Szabóné a színéből kikelve — mentél vakon a magad esze után, ugy veszed hasznát!

— De hát mi baja azzal az asszonynyal? Nem becsüli-e meg? Nem lesi-e még a gondolatát is?

— Nem mondhatom, nem bánt. De nem olyat érdemeltél volna, mint az. Módos gazda lánya is hozzád ment volna.

— No, de, ha nekem nem kellett! Én boldog akartam lenni, az vagyok, ha szegény vagyok is.

— Szabóné ingatta a fejét. — Az vagy . . . boldog . . . de koldus!

A fiu erre a szóra megtántorodott, mint akit homlokon ütnek, de daczos büszkeséggel emelte fel a fejét s haragtól villogó szemekkel vágta oda: mig a két karom felbi-

eszméjéért hevülnek olyannyira. Dehogy. Más az ő céljuk. Nem a munkásság érdeke a fő, hanem a szájhős zsidóknak a parlamentbe jutása. A jelszavakat csak addig fujják tele torokkal, míg céljukat elérik, ezután kutyába se veszik. —

A munkásság csak eszköz a vezérek érdekeinek előmozdítására. Sajnos, hogy ezt nem akarják belátni azon munkások, kik a szocializmus karjai közzé vetették magukat, mert ott vélik elérni jövőendő boldogulásukat.

Megtévesztett munkások! Magyar érzések lázadjon fel a minap elkövetett gyalázat miatt! Ilyent magyar ember nem lehet! Nyissa ki szemét a magyar munkásság, és lássa, hogy bogár után indult. Hagyja ott azt a pártot, melynek vezérei a tömeget ily gyalázatos merényletre használják fel. Józan gondolkozású munkás nem vállalhat szolidaritást olyanokkal, kik nemzeti lobogónkat, e szent jelvényt, összetépi és háromszínű rongynak nevezik a hazaáruló banditák.

Minden keresztény munkás, kinek szivét a vallásosság hatja át és magát magyarnak nevezi, térjen át a keresztény szocialisták táborába, kinek Krisztus és nem Marx és más világbolondítók a vezérei. Ez tisztességes fegyverekkel küzd a munkásnép jogainak kivívásáért és a jobb helyzet megteremtéséért. Nem nevezi magát hazatlannak, hanem magyarnak, ki elsősorban nemzeti követelésekért s csak azután küzd önmagáért, mert ami az egésznek használ, az egyesek jobblétét is előmozdítja.

A vidéki magyar munkásság ne tőrje azt, hogy az ő nevében ordítsanak a szocialdemokrácia nagyszájú vezérei. Tiltakozzék e jogtalanság ellen.

De ne csak a munkásság tegye meg a kötelességét, hanem az egész hazafias magyar közönség is. Ha a vidéki városokba tolakodnak e népbolondító zsidó vezérek: torolja meg a hazafias polgárság a gyalázatot. Nem engedni szóhoz jutni a mételyszöket vagy tegyék ki a szürét ezeknek a

tajtékos száju embereknek. Ne legyünk olyan indolensek, mert lám ők nem nyugosznak, hanem folytatják aknamunkájokat. Az erőszak megkezdődött. Ezt tovább engedni, folyni veszedelmes mind a hazára, mind egyesekre nézve is.

Örködjünk és védekezzünk, mert két nagy ellenséggel állunk szemben: az alkotmányrabló Béceszel és ennek méltó bérrechadával, a nemzetközi szocialdemokráciával.

Kocsán Károly.

H I R E K.

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel felkérjük előfizetési hátralékaik beküldésére és előfizetésük megújítására.

Az új kormány. A hivatalos lapban megjelent királyi kézirat szerint az új kormány tagjai a következők: miniszterelnök, egyben a pénzügyminisztérium, valamint a király személye körüli minisztérium ideiglenes vezetője: *Fehérváry Géza* báró, igazságügyminiszter: *Lányi Bertalan*, keresk. miniszter: *Vörös László*, belügyminiszter: *Krisztoffy József*, honvédelmi miniszter: *Bihar Ferencz*, vall. és közokt. miniszter: *Lukács György*, földmívelésügyi miniszter: *Feilitsch Arthur* báró, horvát szlavon miniszter: *Kovácsévics István*.

Bartha Miklós †. Nagy veszteség érte a magyar közéletet, a magyar politikát, a magyar irodalmat; Bartha Miklós esütörtökön este 7 óraker hirtelen elhalt. Íróasztala előtt vette ki kezéből a halál a tollat, a legavatottabb írói tollak egyikét, a legfenyesebb, a legfőléletesebb publicisztikai tollak egyikét. Magyarul írni kevesen tudtak oly szépen, oly zamatosan, mint ő s éppen azért halála országszerte mély részvételt keltett. Feleségén kívül nagyszámu előkelő rokonság gyászolja. Áldott legyen emlékezete!

Nyugalomba vonuló altábornagy. *Kónya Sándor* altábornagy, miskolci hadosz-

tályparancsnok, hosszú szolgálat után nyugalomba vonult s az Ungvárhoz közel fekvő Órdarmán fog lakni. Az altábornagy még ezredes korában magyar állampolgárságot szerzett és Nagyvárad város kötelékébe vétette föl magát.

Uj hadosztály- és dandárparancsnok. Ő felsége a király lovag *Microys Vilmos* es. és kir. vezérőrnagyot, közös dandárunk parancsnokát, a 15-ik gyalog hadosztály parancsnokává nevezte ki. Utóda a mi 26-ik dandárunknál *Temmel József* es. és kir. ezredes, a 36-ik gyalogezred parancsnoka lett.

Az új főispán. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy Őfelsége a király *Nagy László* alispánt Szatmár vármegye főispánjának nevezte ki. A kineveztetés Szatmár szab. kir. városra nem szól, így valószínűnek látszik, hogy ez alkalommal vágre teljesülni fog a városnak azon régi óhajta, hogy a megyétől szétválasszassék és külön főispánt kapjon.

Előléptetett házfőnök. A Jézustársasági rend generálisa *P. Hippich István* helybeli házfőnököt a nagyszombati rendház kormányzójának nevezte ki. A legnagyobb kitüntetések egyike ez, amit a Jézustársasági rendben el lehet érni. *P. Hippich* 15 évig volt házfőnök városunkban, szép állását nagy tapintattal, körültekintéssel és bölcseséggel töltötte be. Művelt, nyájas és mindenkiel szemben előzékeny ember. Szónoklataival rendszerint nagy hatást ért el, a közönség szerette és nagy figyelemmel hallgatta remek beszédeit. Tavozaása a szatmári rendházra vesztesség. A rendház ideiglenes vezetésével *P. Fiala János* lett megbízva.

Hymen. *Buji Jékey István* géberjéni nagybirtokos ma váltott jegyet *Ilniczky Sándor* kir. törvényszéki bíró leányával, *Gizella* kisasszonynyal Beregszászban.

Birói kinevezés. Ő felsége a király *Cseh Ernő* beregszászi törvényszéki aljegyzőt a munkácsi járásbíróshoz albirónak nevezte ki.

Egyházmegyei hír. *Pemp Antal* káptalani helynök *Soltész Ferencz* áldozópapot a madarászi plebánia adminisztrálásával ideiglenesen megbízta.

Kitüntetett ezredorvos. Ő felsége a király *Altmann Izidor* dr., szatmári 12. hon-

rom emelni, nem tartom magam szegénynek! És sarkon fordulva, behuzta maga után az ajtót.

*

Este, mikor már a csillagok ragyogtak le a csendes, akáczfás falura, ment lehorgasztott fejjel Szabó István haza, hogy ami kis egyet-mást hozott az asszony, visszavigye oda, ahonnan hozták. Mint aki roszban tőri a fejét, úgy huzódott a házak, a fák árnyékában, hogy ne lássa senki. Tán még ki is nevetnék, hogy nini! az özvegy Szabóné egyetlen fiának nincs helye a tulajdon házában. Amint ballagdálva ezeket elgondolja, úgy érzi, mintha valami erősen belemarkolna a szivébe, s úgy tetszik neki, mintha a fényesen ragyogó csillagok is, csak őt mosolyognák, lejjebb huzza szemére a kalapot. — Hej! sóhajt fel mélyen s a keserűséget, ami a torkát fojtogatja, csak elnyeli.

Megy, megy a szük, tekervényes utcákon tovább. Végre megáll. Itthon van. Nyomasztó esend van mindenütt, csak a nagy eperfa lombjai himbálóznak zizegve, lassan. Az ablakból kövér muskállyi sötétlik ki a világos éjszakába. A rácsos kapun benéz. Mikor a kilincsre teszi a kezét, a kis kuvasz éktelen csaholással rohan az ajtónak. Hasztalan csitítgatja, pisszegeti, mintha bizony sohase hallotta volna azt a hangot, egyre mérgesebben csahol: vak, vak!

— No lám! már ez se ismer, dohogja magában. De egyszer csak felfortyan benne a szunnyadó indulat: hát ki ő? Tolvaj? Gyilkos? Erős karját már, már-neki feszíti a rozoga ajtónak, hogy betaszítsa. De nem, nem teszi. Egy pillanat alatt megváltozott. Nincs már a szivében egy porszemnyi roszt indulat se. Nem akar mást, csak azt, ami azé az asszonyé, akit ő nagyon szeret, s akinek itt ezen a portán nincs helye. Akkor pedig, neki se legyen. Jó ideig töprenkedik, mit tegyen. Majd az ablakhoz megy, s bekocog. — Ki az? — hangzik ki az ijedt hang.

— Én vagyok — suttogja István, — a holmiért jöttem. A szobából halvány mécs világa szűrődött ki az ablakfüggönyök mögül. Szabóné kitépett, hogy ajtót nyisson. Szabó István belépett. Lehorgasztott fejjel, iszonyu gyötördés között tudott csak köszönni.

— Adjon Isten, fogadta Szabóné, — ülj le, kínálta helylyel.

István csak állt, mint egy elitelt, szó nélkül, szomorúan. Szabóné pedig leült az ágya szélére s hallgattak.

— A holmiért jöttem — törte meg a csendet István.

— Elviszed?

— Elvinném.

— Viheted, a tiéd. István kelletlen mozdu-

lattal fogott az összeszedéséhez. Azalatt Szabóné csak leborult a párnájára s csendes zokogásba kezdett. Az asszony holmija nem sok sigy mihamar ott hevert a szoba közepén beköltve csomóba. Már akár mehetne István, de úgy érzi, mintha remegnének a lábai s a szemeiből is akaratlanul nagy kövér könnyesepp gördülne végig az arcán, melynek nyomán mintha tűz keletkeznék, úgy ég. Kiegyenesedik, lopva letörli a könnyeket s aztán elszántan férfias hangon szól: Isten áldja, édes anyám! Szabónéból kitört a fojtott keserűség.

— Hát van lelked? vagy Istened? Itt hagysz a szomorú gyámoltalanságomban? s zokogott keservesen. — Nem lehet másképen, nem én akartam. És István ment, rohanvást ment ki a szabadba, ahol nem olyan fojtó a levegő. . . . Csak annyit mondott künn az utcán no: mehetünk.

*

Hát bizony a magára maradt Szabónét az egyedüliség emészto szomorúsága nagyon megtörte. Bántotta lelkiismerete. Ahogy az őszi szelek végig söpörték a sárga, lehullott faleveleket, annyi ereje se volt már, hogy kitudjon támoynni az udvarra. Nem javult, pedig orvost is hívtak.

Az orvos azt mondta: nincs segítség. Hanem a beteg egy napon mintha könnyebben érezte volna magát, felült az ágyában s

védgyalozezredbeli I. osztályu ezredorvosnak sok évi buzgó és eredményteljes honvédorvosi szolgálata elismerésül a koronás aranyéremkeresztet adományozta. —

A Jézustársaságiak gyásza. Megrendítő gyász érte a Jézustársaságiak helybeli rendházát. Tegnap éjjel egyik buzgó és nagytekintélyű tagja, P. *Mladoniczky* Ferenc agyszélhűdés következtében hirtelen elhalt. Az egész városban általános részvétet keltett a gyászeset, mert a tudós és nagy szónoki tehetséggel megáldott férfi mindenütt a legnagyobb tiszteletet keltette személye iránt. A rendház elhunytját a következő gyászjelentésben tudatja: A szatmári Jézustársasági rendház fájdalommal jelenti P. *Mladoniczky* Xav. Ferenc, S. J. folyó évi október hó 24-én éjjel 1 órakor, életének 69 ik évében, rövid szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt elhunytát. A boldogultat folyó hó 25-ikén délután 3 órakor a szatmári kath. temetőben helyezzük örök nyugalomra. Nyugodjék békében! Szatmár-Németi, 1905. évi október 24-én. Az elüljáróság.

Tanári kinevezés. A kegyes-tanítórend kormányja *Polgár* György világi tanárt a nagykárolyi főgimnáziumhoz segédtanárnak nevezte ki.

A püspök emléke. *Szabó* István praelátus, püspöki irodaigazgató díszes márványemléket állíttat elhunyt püspökünk sírja felé. Megbízást adott *Tómann* Félix laibachi műfaragó mesternek, ki a székesegyház főoltárát épen most készíti, hogy a siremlékről csináljon tervezetet. Az emlékmű karrai márványból lesz gazdag aranyozással.

Áthelyezett prior. *Mosesovics* Boldizsár, az irgalmasok helybeli rendházának priorja Zágrábba helyezettét. Uj állomás helyére már el is utazott. Rokonszenves ember volt, ki rövid idei itt tartózkodása alatt ismerősei körében tiszteletnek örvendett. Az új prior *Lengyel* József, ki egyuttal kormánytanácsos is.

Gyászhir. *Szaplonczay* Zoltán máramarosmegyei árvaszéki elnököt és nejét

mintha valakit várna, meredten nézett az ajtó felé.

— Kit vár kend? Kérdejtőle az éppen ott levő szomszéd. A beteg csak nézett megüvegesegett szemekkel, szólni azonban nem szőtt. — Hivjuk-e a papot? Mert, ha bajban van az ember, úgy tartják: a vigasz kétszeres orvosság. Nem felelt.

— Kiván kend valamit? — Az Istvánt a fiamat, suttogta alig hallhatóan. A fiát várja. Bizonyosan meg akar neki bocsátani Addig pedig, amíg nem jön, nem tud meghalni. Már csak a lassu pihegése mutatja, hogy még él. Mentek hát a fiáért. De a fia nem jött. Oh pedig de nehezen várja! Valahol kinn van a határban dolgozni. Mikor meghallotta, hogy haldoklik az édes anyja s hogy várja, szívében az engesztelés édes derűjével sietett, rohant hazafelé. Futott, amikor birta, közel a faluhoz már csak alig birta vonszolni fáradt tagjait, hogy el ne késsen. Kösön volt. Épen megszólalt szépen, szomorun, a kicsi harang, az édes anyja lelke váltságára. István, amint meghallotta, ösztönszerűleg a kalapja után nyult, s elkezdett imádkozni.

Borus.

Kricsfalussy Margitot súlyos csapás érte. Gábrilla leánykájuk pár napi szenvedés után váratlanul elhalt. A kis halott földi részzeit nagy részvét mellett Tiszaveresmarton temették el. — *Boda* Gyula nagybányai kereskedőt nagy csapás érte, kedves kis fia: Gyula, 7 éves korában, pár napi szenvedés után elhalt. A szép reményekre jogosított gyermeket vasárnap temették el. — *Genszky* István munkácsi nyug. kir. adóárnok f. hó 19-én d. u. 1/2 órakor életének 76. évében rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultat 21-én d. u. 3 órakor temették el. — *Kompholty* Norbert, a nagykároly — somkúti vasut köztisztviselőiben álló főpénztárosa esüörtök reggel 3 órakor, életének 48 ik évében hirtelen elhunyt. A megboldogult temetése pénteken délután 3 órakor ment végbe. A vasut üzletvezetősége is adott ki gyászjelentést, a mely következőleg szólt: A nagykároly — somkúti vasut üzletvezetősége szomorodott szívvvel tudatja szeretett kartársuk *Kompholty* Norbert, a nagykároly — somkúti h. é. vasut főpénztárosának folyó évi október hó 19-én, életének 48-ik évében, váratlanul történt elhunytát. Nagykaroly, 1905. év október 20. Béke poraira! — *Lörincz* Ferenc nagykárolyi főgimnáziumi tanuló tüdővészben elhunyt. Osztálytársai és a főgimnázium ifjusága tanáraikkal az élükön kísérték utolsó útjára. — Id. Szücs Kálmán városi irnok és fölbirtokos életének 64-ik évében hosszas szenvedés után városunkban elhalt. Halát neje és három gyermeke siratja. Munkás hivatalnok volt, ki 17 évig állott a város szolgálatában. — *Kuchta* Gusztáv m. kir. adótitst, kit csak pár héttel ezelőtt helyeztek át Szegedről városunkba, életének 32-ik évében e hó 19-én elhalt. —

Ugron Gábor diszpolgársága. Ugron Gábor országgy. képviselőt Szentesen diszpolgárrá választották meg. A város deputációval akarta átadni oklevelét Ugronnak, de mivel nem találták Budapesten, így a szentesi polgárok bizalmának dokumentumát a város képviselője, Molnár Jenő adta át neki. Ugron megindultan köszönte meg a megtiszteltetést.

Az új főoltár. A székesegyház remek főoltára nemsokára készen lesz s valóságos díszét fogja képezni az átalakított templomnak. Maga az oltár karrai márvány, betétei francia és velencei márványból valók. Sulya mintegy 300 métermázsa és körülbelül 28 ezer koronába kerül.

Kaszinói elnökválasztás. A nagyboesköi Kaszinó a napokban tartott rendkívüli közgyűlésén *Kozma* Béla cz. kanonok, esperes-lelkész halálával megüresedett elnöki székre egyhangulag *Kostenszky* Béla m. kir. főerdész választotta meg.

Díszes esküvő. *Schmidt* Azren Sándor Ervin dorogi bányamérnök e hó 21-én tartotta esküvőjét a nagybányai bányakapitány, *Madán* Ferenc és ennek neje *Boitner* Irén kedves leányával *Teréz*, *Mária*, *Zsófiával*. Tanuk voltak *György* Gusztáv főmérnök a menyasszony sógora és *Schmidt* Jenő segédmérnök, a vőlegény testvére. Az állami anyakönyvi hivataltól a róm. kath. templomba vonult a díszes násztársaság, ahol az esketést *Szöke* Béla lelkész végezte, esketés után a menyasszony szülőinél ebéd volt, a melyen harminczketten vettek részt, ebéd után a fél légy órai vonattal a boldog pár a férj lakóhelyére. Dorogra utazott, a nászuhoz az egész násztársaság lekísérte az ifju párt.

Kitüntetett fővigyázó. Ő felsége a király *Rilsly* Gyula beregszászi pénzügyőri fővigyázónak, ki egy tüzeset alkalmával egy emberéletet saját életének veszélyeztetésével mentett ki a lángok közül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. —

Áthelyezés. A honvédelmi miniszter *Tóth* Sándor I. sz. csendőrkerületi hadnagy szakaszparancsnokot Topánfalváról hasonló minőségben a III. sz. csendőrkerületbe, Beregszászba helyezte át.

Áthelyezett óvónő. A vallás- és közoktatási miniszter *Konta* Irén kispesti állami óvónőt a mátészalkai állami óvodához hasonló minőségben áthelyezte.

Joggyakornoki kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke *Osics* Ákos felsőronai lakos végzet joghallgatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornoknak nevezte ki.

Jótekonny adomány. *Kádár* Ambrus dr., praelátus-kanonok a csekei gránitkőből és a nagyari faból készülő kereszt költségeire 102 koronát adományozott, melyért ez uton mond köszönetet az egyházközség.

Hymen. Ludányi és esomai *Bay* István nyug. méneskarai százados a napokban esküdtött örök hűséget Szinérváralján vásárosnaményi *Eötvös* Irén kisasszonynak, néhai *Eötvös* Róbert volt színérváraljai főszolgabíró és neje, szül. ujfalusi *Ujfalussy* Antonia leányának. — *Kellényi* Elemér cs. és k. hadnagy 65. gyalozezredben, tegnap esküdtött örök hűséget *Buzinkay* Amália urleánynak a beregmegeyi Csarodán. — *Lechner* Tibor munkácsi főgimnáziumi tanár folyó hó 30-án délután 4 órakor tartja esküvőjét özv. dr. *Liska* Jánosné leányával, *Józsával*, Budapesten, a Döbrentey-téri plébánia-templomba. — *Nok* János nagykárolyi városi irnok a napokban esküdtött örök hűséget néhai *Gindele* Ferenc leányának; *Ilonának* Nagykarolyban. — *Csik* János Szatmár városi tisztviselő, szatmárhegyi lakos, a mult nap kötött házasságot *Frits* Nándor nagykárolyi vágatási biztos leányával, *Emmával*.

A függetlenségi kör megnyitása. A függetlenségi körnek helyisége dolgában az iparos korrel folytatott tárgyalások eredményre vezettek, minélfogva november 1-től kezdve az iparos kör helyiségei a függetlenségi kör tagjainak rendelkezésére állanak. A választmány különben gondoskodni fog arról, hogy november havában a függetlenségi kör nagyobb szabásu ünnepséget rendezzen a megnyitás alkalmából.

A Kölcsey-kör választmánya tegnap előtt d. u. 5 órakor dr. *Fechtel* János elnöke alatt gyűlést tartott, a mely tudomásul vette a muzeum megnyitási ünnepély lefolyásáról szóló titkári jelentést, ugyszintén a muzeumi szakosztálynak jelentését a kormánysegélyről és a muzeum gyarapodásáról s lelkes éljenzéssel választotta meg Böszörményi Emilt a szakosztály előadójává. Az ülésen részt vettek: Kölcsey János, dr. Fodor Gyula, Bakesy Gergely, dr. Fejes István, Radó Bertalan, Jankovits János, dr. Böszörményi Emil és Hajdu Károly választmányi tagok.

A bikszádi vasut megnyitása. A szatmár-bikszádi h. é. vasut építkezési munkálata a befezéshez közeledik úgy hogy a vasut f. évi december hó első felében a közforgalomnak átadható lesz. Az építkezés vezetősége készülfajmegnyitásra s a városi hatóságot pedig fölkérte, hogy a vasuti hozzájáró utat minél előbb építse ki.

Miniszteri jóváhagyás. A városi törvényhatóság tudvalevőleg elhatározta, hogyja kézbesítő, szolgák, rendőrök és becsü-ök sorsát, drágasági pótlék címén havi 10—10 koronával állandóan segélyezi. Ezen határozat e hó 21 én érkezett le a város közönségéhez; így az első havi pótlék ez év november hó 1. napján már kiutalható leend.

Nőegyleti közgyűlés. A jótékony nőegylet esütörtökön d. u. 4 órakor választmányi ülést tart, a melyre ez uton is kéri az elnökség a tagokat mentől nagyobb számban megjelenni. Tárgyak: Az árvaházban megüresedett helyek betöltése. Segélydíjak fölemelése a téli hónapokra.

Villanyvilágítás a templomban. A munkácsi róm. kath. egyháztanács elhatározta, hogy az új templomba bevezeteti a villanyvilágítást. A vezetékek elhelyezése már folyamatban is van.

Áthelyezett tanító. A vallás- és közoktatási miniszter *Ligeti József* hatvani állami elemi iskolai tanítót hasonló minőségben a szatmárnémeti állami elemi iskolához helyezte át.

Ovodavizsgálat. Csekében a mulnap tartották meg az ovodavizsgálatot. A gyermekek váratlan szép eredményt produkáltak, melyért a buzgó óvónő méltán megérdemli a dicséretet.

Betörők a templomban. Hétfőn virradóra a benei ev. ref. templomban betörők jártak, honnan mintegy 25 korona készpénzt loptak el. Az elvetemült betörők a községi bírósághoz is be akartak hatolni az ablakon keresztül, a bíróságon azonban az ablaktörés okozta neszre felébredt s egy puska lövéssel a betörőket elriasztotta. A betörők valószínűleg kóbor cigányok voltak.

Halál a malom kerekai között. Halálos szerencsétlenség történt pénteken d. u. 4 óratájban Németiben a Felső-forduló 20. számú, Várnay Ferenc tulajdonát képező motor-malomban. A malom bérlője Pál Sándor az egyik mozgásban levő kerékre a hajószíjat akarta feltenni, de nem állította meg a malmot; e közben kabátját az egyik kerék olyan szerencsétlenül kapta el, hogy a bérlő a kerekék közé került, melyek ruháit lehúzták róla, őt pedig összetörték. Mikor a működésben levő malmot megállították, a szerencsétlen bérlő már halott volt. Pál Sándor alig pár hónapja, hogy megnősült, fiatal özvegyét nagy szomorúságban hagyta. Temetése vasárnap délután 3 órakor volt, számos résztvevő jelenlétében.

A gör. kath. magyar egyház ügye. A nagykarolyi gör. kath. magyar egyház évek óta küzd azért, hogy a nagyváradi gör. kath. román egyházmegyétől elválástassék és ősi jogon a munkácsi gör. kath. magyar egyházmegyébe kebeléztessék be. Az a célja ennek az egyháznak, hogy ne kelljen félni az esetleg ide helyezendő pap románosító törekvéseitől és az egyház kebelében minden veszedelemtől menten foglalja el a magyar nyelv az őt illető jogokat. Ezen céljuk kivitele nagy nehézségbe ütközik, de azért szilárdan kitartanak mellette. Évek óta pap nélkül vannak és kántoruk, vagy egy-egy ünnepre kiküldött pap teljesíti az egyházi funkciókat. Esketéseknél, kereszteléseknél, temetésnél a gör. kath. román egyház lelkészei végzik az egyházi szertartásokat. Ugy a nagyváradi püspök, mint a nagykarolyi egyház évek óta szívós kitartással razaszkodtak a passzív resistentia állás pontjához, míg végre a jelenlegi vallás- és

közoktatásügyi miniszter a nagyváradi püspök útján megkereste a polgármestert, hogy kérdezze meg egyenként az egyházközség tagjait, kívánják-e az átesatolást. A szavazás megejtésével *Demidor Ignác*ot bizta meg a polgármester, aki *Ardelean Coriolán* főesperes és a bizalmi férfiak jelenlétében a városháza tanács-termében ejtette meg a szavazást, a melynek eredménye az volt, hogy 118 tag az átesatolás mellett, egy pedig ellene nyilatkozott. Ez az eredmény fényesen bizonyítja, hogy egyházközség minden tagja szívből, lélekkel a munkácsi egyházmegyéhez akar tartozni.

Baleset. A beregszászi rkath. templom, szomszédságában, a B thlen utcában épülő r. kath. fiúiskolánál dolgozó kőművesek közül hétfőn délben három, névszerint Pap György, Pap Mihály és Péter János oly szerencsétlenül estek le az állványról, hogy mind a három a kórházba került. A vizsgálat szerint a baleset pajkosságnak az eredménye, mennyiben a déli harangszóra versenyre keltek, hogy az állványról melyikük ér le hamarabb a földre s ekközben egyensúlyt veszítve, lezuhantak a mintegy 3 méternyi magasból a földre elhelyezett, élére állított eserépszindelyre. A könnyelmű kőművesek közül kettő könnyebb, egy súlyosabb sérülést szenvedett.

A skisma Nagylucskán. Legutóbb az az eset történt Nagylucskán, hogy Rubis Györgynek elhalálozott neje, Lusztig Polánia s végakarataul azt nyilvánította, hogy őt skismatikus pap temesse el. Hívás folytán az egri keleti pap, Milics Theodor karlócai tanácsos kántorával meg is érkezett Lucskára, de mikor az ottani esperes-lelkésztől arról értesült, hogy a község lakói közül a törvényt szabta követelmények szerint vallást még egy gör. kath. hívó sem változtatott, megtagadta a temetésre vonatkozó funkciót s a negyednapos halottat polgári temetésben részesítették, elhantolván minden szertartás nélkül a temető szélére, kereszteletlen gyermekek közé. Ennek dacára s noha nyilvánvaló, hogy a skisma az esetben Amerikából kiinduló nemzeti mozgalom, mégis terjed a gör. kath. hívek között s a G. K. H. értesülése szerint a lucskaiak már meg is akarják alakítani a gör. keleti hitközséget. Hasonló állapotok vannak a Nagy Ág (Máramarosm.) folyómenti községekben is, melyekben agitátorok ösztökélik a népet a skisma befogadására.

Kleuman Nuszen bűnygyében, akit annak idején a beregszászi kir. törvényszék kötélt általi halálra ítélte el — mint értesülünk — nov. hó 8. án lesz a kir. kurián a főtárgyalás. Az ügy tárgyalásának kitzzése azért húzódott el oly sokáig, mert közbeestek a nyári szünidők. A tárgyaláson dr. *Reisman Simon*, az elítélt védőügyvédje, személyesen fog megjelenni, hogy benyújtott semmisségi panaszának indokait előszóval előterjeszthesse. Az eredményről, annak idején lapunkban értesítést fogunk közölni.

Szörnyű halál. *Kóré László* sárközi molnárfiu mult pénteken a gépszíjat akarta levenni, miközben a mozgásban levő kerék hirtelen odakapta és a szegény fiut darabokra tépte.

Nem volna rossz. A chicagói zsidóhitközség nagy rabbijának elnöklete alatt legközelebb elhatározta, hogy a szombatot ez után vasárnapra helyezik át s a vasárnapot fogják szombatként megünnepelni, mint a keresztény vallásfelekezetek.

Versenyárgyalás. A m. kir. szatmári 12. honvéd gyalogezred alább felsorolt állomási részére 1906. év január hó 1.-től 1906. év. december hó 31.-ig szükséges következő cikkek fognak nyilvános ajánlati tárgyalás útján biztosítani az ezred tiszti irodájában. Szatmár-Németi állomás szükséglete egész évre 102.200, azaz egyszázkettőezer kettőszáz 840 grammos kenyér adag és 338, azaz háromszázharmincnyolcz 4200 grammos zab adag. Ajánlati tárgyalás Szatmáron 1905 év. november hó 6. d. e. 9. ó. *Máramarossziget állomás szükséglete egész évre 73.000* azaz hetvenháromezer 840 grammos kenyér adag. Ajánlati tárgyalás Szatmáron 1905. év november hó 6.-án d. e. 9. ó. *Nagykaroly állomás szükséglete egész évre 73.000*, azaz hetvenháromezer 840 grammos kenyér adag. Ajánlati tárgyalás Szatmáron, 1905. november hó 6.-án d. e. 9. ó. Ezen cikkek szállítására vonatkozólag további tájékoztatást nyújt — Szatmár város hídterő táblájára valamint a honvéd laktanya kapujára kifüggesztett hivatalos hirdetmény. A szállítási feltételek füzete a 12. honvéd gyalogezred kezelő bizottságánál naponta délelőtt 8 órától 12 óráig és délután 2 órától 6 óráig betekinthező vagy onnan ármegtérítés mellett posta útján is megszerezhető.

Moldován Jenő kézmű- és divat üzletének mai számunkban közölt hirdetésére olvasóink becses figyelmét felhívjuk és üzletét a vevő közönség b. partfogásába ajánljuk.

Hirdetmény. A véderőről szóló 1889. évi VI. tcz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás I. rész 20 és 22 §-ai értelmében, az 1906. évi ujencozási előmunkálatokhoz tartozik a város területén *illetékes és nem illetékes*, de itt tartózkodó mind a négy korosztálybeli állításra kötelezettek, azaz 1885, 1884, 1883 és 1882 évben szülöttek összeírása is. — Felhivatnak tehát Szatmárnémeti szab. kir. város területén tartózkodó itt *illetékes és nem illetékes*, mind a négy korosztálybeli hadkötelezettek, hogy a városházánál levő katonai ügy osztályánál összeírás végett folyó évi november hó végéig annál is inkább jelentkezzenek, mert ellenkező esetben ellenök az 1889. évi VII.-ik t. cz. 35. §. értelmében büntetés egész szigorral fog alkalmaztatni. — Tudomás végett az idézett 35 §. egész terjedelmében itt közöltetik. 35 §. — A legközelebbi ujenczállításra felhívott korosztályokba (38 §.) álló mindegyik hadköteles, tartozik a megelőző év november havában összeírás végett illetőségi községének, avagy állandó tartózkodási helyének előjáróságánál akár írásban, akár személyesen előszóval jelentkezni. A ki ezen jelentkezést anélkül, hogy legyőzhetetlen akadályok hátráltatták volna, elmulasztaná, kihágást követ el és 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Kelt Szatmár-Németi 1905. október hó 18. Tankóczy főkapitány.

Beer Sámuel aszfalt és ezement gyáranak lapunkban közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

IRODALOM.

Rodriguet Alfonz: A keresztény tökéletesség gyakorlása. Fordította és adalozta Tóth Miki, Jézustársasági atya, 3 kötet. 1905. Kalocsa, Juresó. Kapható a Hírök szerkesztőségében Kalocsán, füzve 7-75, kötve 9 koronáért. A szentség hírében elhalt (1616.) Rodriguet Alfonznak ez a könyve a hitbuzgalmi irodalomnak gyöngye. Társait abban mulja fölül, hogy az istenes életnek összes mezőit bejárja, minden eszközét alaposan, kimerítően megbeszéli; a kezdőket

Naponkint 5 korona

sőt még több kereset.

Házi kötőgép társaság.

Mindkét nembeli egyéneket keresünk gépkötéshez. Egyszerű és gyors munka az egész évfolyamon otthon. — Előismeretre nincs szükség. Távol-ság nem határoz és a munkát

mi adjuk el.

Hausarbeiter-Strikmaschin-Gesellschaft.

Thos. H. Whittick & Co. Prag, Peterplatz.

Pályázat.

A szatmárnémeti kath. kaszinó

keresztény vendéglőst keres.

Az állás 1906. május esetleg már április 1-én elfoglalandó. Akik erre az állásra reflektálnak, a föltételeket megtudhatják a kath. kaszinó elnökségétől. A személyes megjelenés azonban mindenestre ajánlatosabb. Az ajánlatot **f. év november hó 10-ig** kell a kath. kaszinó elnökségéhez beküldeni.

Elnökség.

H I R D É T É S E K E T

A KIADÓHIVATAL

JUTÁNYOS ÁRBAN VESZ FEL.

MOLDOVÁN JENŐ

KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU ÜZLETE SZATMÁR.

Deák-tér 14. Nagyságos Kovács J. ur házában.

Felhívom a n. é. vevő közönség figyelmét üzletemre, hol az alant jelzett és legjobb minőségű árut a legolcsóbb árbán szerezhetheti be, mivel üzletem teljesen szolid alapon vezetettik. U. m. női színes és fekete szövetek, lüszterek, kosztüm kelmék, cheviottok, lódenek, gyapju flanelek, mintázott és sima selymek, delínek Goldberger voálok színes voálok sima és mintázott barhetek.

Tennis flaner métere 14 kr.,

valódi Schroll siffonok, cöperék, vékony és vastagszálu vásznak $\frac{9}{4}$ és $\frac{10}{4}$ es paplan és alsó lepedő vásznak, fehér és színes damaszt árúk, zephírek és oxfordok, fehér és színes inlettek, fehér és színes damaszt abroszok, szalvéták, türlők, tányértörők,

ágy és asztalterítők, függönyök, paplanok, szőnyegek,

madracz grádlík, szalmazsákok. Saját varónőim által készített férfi munkás ingek és alsó-nadrágok, férfi és női harisnyák, himzések, kis és nagy posztó-kendők, selyem caschné, delain, voile posztó és flaner fejkendők, bélés árúk és minden e szakmába vágó dolgokat a legjutányosabb árbán árusítom.

Fehérnemű készítéseket elfogadok.

A nagyérdü közönség b. pártfogását kérve maradtam

Kiváló tisztelettel **MOLDOVÁN JENŐ.**

ÓRIÁSI SZERENCSE GAEDICKENÉL!

Utólérhetetlen gyűjtődém szerencsésje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol Gaedicke egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek,

a nagy jutalmat **602.000** koronát a 62551 számra,
háromszor a nagy főnyereményt **400.000** koronát a 11119 számra,
400.000 " " 28916 "
400.000 " " 33464 "
háromszor a **100.000** koronát továbbá a **70.000**, négyszer **60.000**, és igen sok **30.000**,
25.000, **20.000**, **15.000** és **10.000** koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII-ik sorsjátéknál, mely újból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459.000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom à **600.000**, 1 nyeremény à **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, **50.000**, **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000**, 67 à **5000** stb., stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolczad	Egy negyed	Egy fél	Egy egész sorsjegy
1.50	3.-	6.-	12.- korona,

melyek az összeg előzetes beküldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek. valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

bankház Budapest, Kossuth-Lajos utca 11. sz.

Sorsjegyek kaphatók Szatmáron:

Szatmári bank r. t., Kaufman Dávid fűszerkereskedő, Kaufman Ignác fűszerkereskedő, Mertz István fűszerkereskedő és Peterka Elis dohánytözsdejében

Az alábbi **elsőrangú** czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak **különös figyelmébe ajánljuk.**

Tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség figyelmét az **ujjonnan érkezett angol divat szöve-teinkre.**

KLEIN ÉS TÁRSA
polgári és egyenruha szabók.

Alapított 1890-ben.

Néhma Ferencz
órás- ékszerész és látszerész üzlete
Szatmár,
Deák-tér, Br. Vécsey-ház.

Arany-, ezüst-, ékszer és lánczok a legjutányosabban. Fali-, zseb- és inga-órák 5 évi jótállással. Szemüvegek-, orcsiptetők-, hő-, tej-és légszűrő-mérők nagy választékban. Minden javítás szakértelemmel végeztetik. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek, bármely bel- s külföldi árjegyzék szerint is. Óra javításokért 2 évi jótállás. Kötételek, fonográfok, ékszer javítása. — Tört aranyat és ezüstöt napi árban veszek vagy cserélek.

Kolb Mór

hatóságilag engedélyezett ügynökségi irodája

Szatmár, Csokonay-utca.

Aki házat, birtokot eladni vagy venni akar, az forduljon hozzám saját érdekében teljes bizalommal.

Értékpapírok vétele és eladása!

Magas foku denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

OLCSÓBB MINT BÁRHOLI!

Győry Károly üveg porcellán kereskedése = **Szatmár, Deák-tér.**

Üveg, tükör, porcellán lámpa, evőeszközök, patent befőttes üvegek fémzárral. Képek (secesios, antik, és barok rájá) a legtartósab mosható aranyozással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok. Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel

Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér.

Mazurek Pál

könyvkötő és diszmű-készítő SZATMÁRON
Templom-köz.

Elvállal mindennemű könyvkötészeti munkák és diszműcikkek gyors és pontos elkészítését, a legjutányosabb árak mellett.

Babák és gyermek-kocsik.

Szatmári bazár.

Blatniczky István, Kazinczy-utca 10., a k. kath. gimn. mellett.

Cserépkályhák, tüzhelyek, fürdőkádák és kandalók.

UJ! John-féle mosógép, telítettgőzzel. **UJ!** Szabadalmazva Ausztria és Magyarországon.

Ezen mosógép, valamint a légelősegítő kémény toldók nálam kaphatók, utasítási nyomtatvánnyal együtt.

Vizsentelárusítók nagyban vételnél kedvezményt kapnak

Teljes konyha felszerelések, főző edények, mecczet és véssett üveg készletek, porcellán áruk. Tea, kávé és evő készletek. Mindenféle aczél, diszmű, rövid és Mürinbergi áruk nagy raktára.

További szives partfogást kér **Blatniczky István.**

Szabadalmazott mosógép és kémény-toldó.

Mindenféle játékok óriási raktára.

3 kerékű trikó, autómobilok, hintalovak.

és szájviz.

Értesítés.

Fogorvosi műtermem

és lakómat f. évi november hó 1-én özv. Vajtoné urnó Rákóczy-utcai 24. számú földszintes házába **helyezem át.** E ház a „Törvényszék”, a vasuti megállóhely mellett, a központi állami elemi iskola tőszomszédságában van.

Készítek **egyes fogakat, teljes fogsorokat, kacsuk és arany alapon, kívánatra szájjpad nélkül is. Arany fogkoronát, gyökér (csapos) fogat. Arany, porcellán, platin és cze ment tömést.**

Fog- és gyökérhúzás a legujabban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül. Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig.

Albisi BAKCSY DOMOKOS, orvos-fogorvos.

és szájviz.

Boa és női kalap nagy választékban!

Ami még Szatmáron nem volt! az most van Lövy Lajos

rőfös és divat aruházában hol tulhalmozot raktár miatt bámulatos olcsó árak mellett eladásra kerülnek: **legujabb angol sottisch kosztüm és blouz kelmék, finom ruha posztók, cheviot őszi és téli sima és mintás szövetek, 120 cm. széles angol barchetek, valódi gyapju flanelek, női- férfi fehérenmü trikóing valamint gyermek trikó, asztal szőnyegek, ablak függöny és ágy garniturák, szintartó barchetek, kis és nagy berliner posztó és gyapju kendők, boák, szemília sálak, alsó szoknyák, nap- és esőernyők olcsó és szolid árak mellet.**

Kérném a b. vevőközönséget, hogy erről nálam meggyőződni sziveskedjenek.

Egyben szolgálatomat ajánlva vagyok tetjes tisztelettel: **Lövy Lajos.**

Sifon és vízson nagy raktára!

Kávé, tea, rum és czukorka különlegességek nagy raktára,

Vidéki 5 kgramos postai megrendeléseket bérmentve szállítok.

direkt Hollandi kikötő városból szállított 25 féle valódi és legtisztább fölséges jóizü

KÁVÉ

kizárólag **NEHMA Lajos József** kávé behozatali üzletében

Kazinczy-u. 16. **SZATMÁR.** Kazinczy-u. 16. kilója 1 frt 10-től fölfelé a legfinomabbig, mely mentve van fűszer-, festék, petroleum, száz meg száz ily erős és rossz illatú áruszagtól.

Árjegyzéket kívánatra azonnal bárkinek küldök.

Mindennap friss pörkölt kávé kapható!

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

VUJA JÁNOS

Kívánatra bármilyen kivitelűcipők és csizmak mérték után is készülnek.

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház aki dusan felszerelt **czipő-raktárában** esakis **valódi finom bőrből,** a már is világhírű haza! gyárában czipőket és esizmakat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendü készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kikészöbölte, és a kinek áruj csinosság dolgában is párját ritkítják